

TOMMY HEISZ

SIDAN 1

Fakta om mumier

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken berättar om mumier. Du får bland annat veta mer om hur man gör en mumie och varför man gjorde mumier. Du får också veta vem Tutankhamon var och vad man kan se genom att titta på gamla mumiers tänder.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel grafiska modeller och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter, för olika syften.

LGRSÄR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 4–6)
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap och handling i texterna. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation,
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

ARKET RUNT

I denna övning får eleverna återge vad de har lärt sig.

- Eleverna ska sitta i grupper om fyra.
- Kopiera bilderna nedan och klistra in dem högst upp på ett papper. Klistra in en bild per papper.
- Eleverna i gruppen får var sitt papper med en bild och en bestämd tid (cirka 2–3 minuter) på sig att återge vad de har lärt sig om bilden.
- När tiden är slut låter man papperna rotera i gruppen. Eleverna får en chans att läsa vad kompisarna i gruppen har skrivit och också komplettera med egna inslag. Papperna ska rotera tills alla i gruppen har fått läsa och skriva på alla papper.
- Som avslutning kan man hänga upp gruppernas papper och låta de olika grupperna gå runt och läsa vad de andra grupperna har skrivit.

FIXA TEXTEN

Innan eleverna läser boken, ge dem texten nedan som kommer från boken, men med lite olika fel i. Eleverna kan arbeta i par med att rätta texten. Berätta för eleverna att det finns både faktafel och stavfel. De ska sätta in skiljetecken om det behövs samt ringa in de bokstäver som ska stå skrivna i versaler. Be dem även att ringa in de ord som är felstavade och skriv den korrekta stavningen ovanför. Hittar de faktafel ska de stryka över felen och skriva rätt ord ovanför.

När en människa dör ruttnar kroppen. Men genom att schamponera kroppen kan man få den att hålla i många år. Då tömer man kroppen och packarsedan in den i plast när ett lik är balsamerat kallas det för en mumie. vissa mumier är mer än hundra år gamla. Det var svårt att jöra en mumie och det tog lång tid. Den färdiga mumien lades i en kartong Det var alltid en mycket vacker kista, ofta av plast

TUTANKHAMONS GRAVKAMMARE

Låt eleverna arbeta i grupper och göra en modell av Tutankhamons gravkammare med hjälp av kartonger. Var och en i gruppen ska ha sin egen uppgift. Använd papper och kartong och gör minimodeller som föreställer begravningsföremål, skrin och en sarkofag och fyll gravkammaren med dem.

FORSKA VIDARE

Efter ni läst boken, låt eleverna fundera över vad de fått för tankar och frågor om mumier som de vill veta mer om.

Låt eleverna skriva ner sina frågor på post-it-lappar. Sätt upp lapparna på ett ställe i klassrummet där alla kan se dem. Låt sedan eleverna välja en fråga att forska vidare om. Fråga eleverna hur de vill redovisa vad de kommit fram till.

Förslag på olika redovisningssätt:

- Teater
- Podd
- Film
- Powerpoint
- Affisch

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. När kallas ett lik för en mumie?
När liket har balsamerats.
2. Vad kan man säga att ordet balsamera betyder?
Ett sätt att skydda en död kropp.
3. Hur många steg krävdes för att göra en mumie?
Det krävdes sex steg för att göra en mumie.
4. Varför var det viktigt att kroppen var helt torr innan man lindade in den i tygremsor?
För annars ruttnade kroppen.
5. Vad är en sarkofag?
En kista av sten där man lade i träkistan där mumien fanns.
6. Vad var anledningen till att man i Egypten gjorde kungar som dog till mumier?
För att man trodde att kungarna då levde vidare.
7. Vad är en farao?
Namnet på kungar i Egypten för länge sedan.
8. Varför fanns det gravplundrare?
För att mumiernas gravkammare ofta var fyllda med guld och andra skatter som gravplundrarna ville ta.
9. Vem var Tutankhamon?
En farao som blev farao när han bara var 9 år. Han dog när han var 18 år.
10. Vad är en skarabé?
En blå-svart skalbagge.
11. Varför bar många människor amuletter?
För att man trodde att amuletter gav en tur.
12. Varför fick de döda ofta med sig en djurmumie på sin resa till ett nytt rike?
För att man trodde att resan till det nya riket var lång och då ville man att den döde skulle ha sällskap under resan.

13. I hur många länder har man hittat mumier?
I 6 olika länder (7 om man räknar med Sverige där man hittat ett mumifierat lik).
14. Vad är ett mumifierat lik?
En död människa som blivit bevarad av naturen.
15. Vem ser du på bilden?

Bockstensmannen.

16. Hur kan man få reda på vad människor förr i tiden åt för sorts mat?
Genom att undersöka tänderna på mumierna.
17. Vad kallades Ötzi med ett annat namn?
Han kallades Ismannen.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten.
Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

18. Varför kan det vara svårt att hitta gravkammare i pyramiderna?
För att de ofta är gömda.
19. Vad har en arkeolog för arbetsuppgift?
Att utforska platser där människor levde förr.
20. I hur många år var Tutankhamon farao?
I 9 år.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

21. I Egypten var det vanligt att man mumifierade sina kungar.
Ta reda på i vilken världsdel Egypten ligger. Finns det andra länder där man mumifierade sina kungar?
Eget svar.
22. Varför tror du att man gömde faraonernas gravar?
Eget svar.
23. I boken står det att världens största pyramid finns i Giza.
Ta reda på vad den största pyramiden heter.
Eget svar.
24. Läs om Tutankhamon på sidan 20. Vad är det för fakta om Tutankhamon som du förvånas över?
Eget svar.
25. Varför tror du att man offrade barn till gudarna i Peru?
Eget svar.
26. Skriv något nytt som du lärde dig efter att du läst boken.
Eget svar.

KLURIGA ORD FRÅN BOKEN

Para ihop varje ord med rätt förklaring. Alla orden finns i boken så ett tips är att hitta ordet i boken och läsa meningen där ordet står. Då kanske du kan få en ledtråd till ordet.

1. sarkofag	4	ett rum i pyramiden där mumierna låg begravda
2. Tutankhamon	5	här finns världens största pyramid
3. mumifierat lik	9	en död människokropp
4. gravkammare	1	en kista av sten
5. Giza	8	ett sätt att skydda den döda kroppen
6. amulett	7	en blandning mellan bokstäver och bilder
7. hieroglyfer	2	en känd farao som dog väldigt ung
8. balsamera	6	en sak som ger tur
9. ett lik	3	ett lik som bevarats med hjälp av naturen
10. en mumie	10	ett balsamerat lik